

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

In quo Dauidis Regis ac Prophetæ, aliorumque sacrorum Vatum Psalmi; ex
Hebraica veritate in Latinum carmen obseruantissimè conuersi

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

Ad D. Petrvm Velleivm Gueuaram Theolog. & Iurisperitum, Hispalensis
Ecclesiæ Priorem, & Iurisconsultum Canonicum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44993

Intonat verbū rigidū TSEBAOTH, תְּבַאֹתָךְ¹⁵
Quod pauet latē sinuosa Tellus:

VLTOR & VINDIC memorare, BELLIQ;

ARMIPOTENSQUE

Nam tuos turmæ vigilant supernæ &

Inferæ ad nutus, varij noceatum

Spiritus, Pestes, Gladij, Famesque,

Lædere promptæ.

Nediu nostris vitiis seuerum

Nomen hoc firmes; magis in superbos

Vtere hoc Mauros: inimica pacis

Sentiat hoc gens.

Tuque iam nobis placidum te & I A M,

Et proba FORTEM simul & PATRONVM,

PRINCIPEM summū, ac DOMINVM vocari

Numine dextro..

AD D. PETRVM VELLEIVM

Gueuaram Theolog. & Iurisperitum,

Hispalensis Ecclesiæ Priorem, & Iuris-
consultum Canonicum.

O QVI meorum praesidia intima
Præcordiorum perpetuastenes,

O nomen haud ullus mouendum

Huic anima memori periclis;

VELLEI, piorum latitia ac decus,

Quicunque puris moribus ardua

Virtutis haud accessa vulgo

Templa colunt sapientia que:

Tecum peractos dum memoro dies,

Grata & silentum tempora noctium

Noe

Nec fallo præsentem laborens,
Nec recreor, velut assolebam.

Immò dolori, mœstiae & graui,
Quæ si pse totis solibus obruor,

Tormenta coniungit peracti,
Temporis irreuocanda imago.

Nam tunc malorum queis miserum genos
Mortale culpa concutitur sua,

Spectator expers qui videbar,

Nunc medius agor in theatris.

Tunc me cauendus rebus & actibus

Tu mente maior vocibus & prior

Quid queque preferret notare
Scena hominum & populi, iubebas.

Exemplano sti turbida scult

Nascentis orbis vespere ab extimo

Dum comparatis explicamus

Ponderibus, male pressa vincunt.

Solamen ergo & consilium unicum

Auctore nobis te fuerat, suas

Vulgaribus cesisse partes

Pro studio & numero petentum:

Neque in redditæ rupis & editæ

Antro beatum muneribus tuis

Gaudere quarentem latero

Impavidum mares ac procellæ:

Ilic superni consiliis Dei,

Vatimque veris vocibus & sacris,

Vitamque splendentesque luce

Affiduis operis vouere.

Prædulcis at sors inuida me boni

Tractum quieto sustulit è loco,

Ven.

Ventisque turbandum molestis
 In dubium pelagus remisit.
 Quos vita fluctus post mea pertulit,
 Impulsa rerum casibus asperis,
 Formidat usq; & mens referre,
 Et refugit memorare carmen.
 Testis dolorum mœstiae & grauis
 Iniuriosis aula frequens malis,
 Testisque cursus, in remotas
 Quo feror excutiorque terras.
 Nunc plena venis gleba metallicis,
 Quæ membra denso vellere incepimus
 Amicit, Hibernumque nomen
 Oceano Hesperio tuetur;
 Nunc me colore splendida candido,
 Quæ noctu horas vix numerat brevis.
 Tenet vagantem me Britanni
 Terra soli Tamesisque amœnus.
 Nunc inquietis Gallia finibus,
 Vel flaminialis mœnia Legie,
 Rheni vel hirsutus colonus,
 Fertilis Alsacidumve tractus.
 Illinc reuisos iam mihi sapius
 Rhethos, Genaunos, Luceria & lacus,
 Et iam fide dissentientes
 Ascanidum populos pererro.
 Silvas & altis alpibus insitas,
 Hetrusia & arua, & quæ Tyberis lauas,
 Qui lege mutauit sacratum
 Imperium meliore Romæ.
 Illinc regressus conspicio tuos
 Picens agros, quaque Adria littora

B.

Per-

Perfundit insignis refluxus
 Et Venetum populo superbus.
 Taurina rursus trans iugas deforor,
 Et per niualis prona Sabaudiae
 Querceta, vicinosque Francis
 Lotarigos, Retelosque curro.
 Hinc longiori tempore iam mihi
 Exculta campus Belgia pascuis,
 Et nata & inuentrix alendis
 Artibus haec regio subitur.
 Nuper probatis ritibus omnium
 Provinciarum delitiae, & suis
 (Dum pax fidésque permanebant)
 Ingenijs operisque felix:
 Heu nunc scelesto dissidio & malie
 Vexata morbis ac vitio intimo,
 Multisque dissultans ruinis
 (Ni superi aspiciant) perire.
 Diuersa terrae transferim licet
 Ventis neque ipsdem regna patentia,
 Sermonis ac distantis usum;
 Forma eadem studiis notatur.
 Fraudes iniquae & multiplices dolē
 Et comitatis ambitio artibus
 Conata tentare, atque sede
 Luciferum ruere emicante.
 Ardens ubique & fax violentiae,
 Inuriarumque irruit impetus,
 Nullisque definita metis
 Sordida & esuriens cupidio.
 Reiecta virtus urbibus omnibus,
 Nec certa pagis hospitia obtinet,

Lan

13

Laudata nonnusquam decoris
Vocibus, officio at repulsa.
Nullus supremi vindicis aut metus
Mortale pectus concutit intimum
Vix signa deprendas rubentis
Sanguinis in facie, aut pudoris.
Hec summa tartis exiliis tuo
Tandem peractis constitit Aria:
Nouisse, in humanis probandum
Egregie nihil emicare.
Sermonis ergo me istius undique
Desiderantem commoda cognitis
Infesta curarum cetera
Agreditur, premit, atque pungit.
Vnus librorum, quos Deus edidit,
Usus labantem me recreans tenet.
Fastidioso dum molesti
Abstrahit officij labore.
Ergo colendis lucibus annua
Sol quas reducit splendidus orbita,
Vel canto qua David sacratis
Exposuit meditata verbis.
Vel qua supernae Fons sapientiae
Genti probauit promere simplici,
Haec ipse deduens fidei
Continuo exhibeoque filo.
Tu seu disertos legibus ordines
Recte explicandis & tribuis modos,
Seu voce conformas decenti
Eloquij sonitum Latini:
Seu scripta docti temporis omnia
Voluis Paneti Socraticam & domum,

Seu pura quos audit magistros
 Religio pietasque voluis:
 Sine ipsa diuæ plena scientie
 Exhausta nunquam flumina combibis,
 Quæque antè diduxit supremus
 Per geminos Pater ipse ruos:
Quidquid regendo temporis aut chorœ
 Ponis piorum, quos celebres Deo.
 Certis canenda semper horis
 Afficiunt retinentque laudes:
Quidquid vel altis in studijs locas
 Grati laboris; respice opus nouum.
 Præsens, quod absentis memórumque
 Ipse tui meditabar ager.

PSAL-